
-Παράλληλες Ανακοινώσεις Α-

1.5

ΠΑ 5

Ο ρόλος της ένα-προς-ένα αντιστοιχίας στο σχηματισμό ίσων ιηθίκων κατά τη διαδικασία μοιράσματος από τα παιδιά προσχολική ηλικίας

Κορνηλάκη Ν. Αικατερίνα,

Λέκτορας Ψυχολογίας της Προσχολικής Ηλικίας Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Κρήτης,
ekornilaki@edc.uoc.gr

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ:

Ένα-προς-ένα αντιστοιχία, μοίρασμα, τέλεια και ατελή μοιράσματα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

Διδακτική των Μαθηματικών, Ανάπτυξη Μαθηματικών Εννοιών

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ:

Προσχολική Ηλικία

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Εμπειρική

Περίληψη:

Η μελέτη εξετάζει, αν τα παιδιά προσχολικής ηλικίας κατανοούν το μαθηματικό υπόβαθρο της αντιστοιχίας ένα-προς-ένα, που υιοθετούν κατά τη διαδικασία του μοιράσματος. Εικοσιοκτώ νήπια μέσης ηλικίας 5,05 ετών εξετάστηκαν σε δύο σειρές δραστηριοτήτων. Στην πρώτη δραστηριότητα, τους ζητήθηκε να κρίνουν την ισότητα ή μη των πηλίκων σε περιπτώσεις που τηρούνταν ή παραβιάζονταν οι κανόνες της ένα-προς-ένα αντιστοιχίας. Στη δεύτερη δραστηριότητα, τους ζητήθηκε να εκτελέσουν μια σειρά τέλειων και ατελών μοιρασμάτων σε κάποιες

από τις οποίες δεν είχαν οπτική πρόσβαση στα σχηματιζόμενα πηλικά. Υποθέσαμε ότι, αν τα νήπια βασίζονταν σε επιφανειακά κριτήρια, τότε η επίδοσή τους θα μειωνόταν στις περιπτώσεις των ατελών μοιρασμάτων, όταν δεν θα είχαν θέαση των πηλίκων. Βρέθηκε ότι στην πρώτη περίπτωση η πλειονότητα των νηπίων εντόπισε με ευκολία την παραβίαση των κανόνων της ένα-προς-ένα αντιστοιχίας, κρίνοντας ότι στις περιπτώσεις αυτές τα πηλικά δεν ήταν ίσα. Στη δεύτερη δραστηριότητα, η επίδοση των νηπίων δεν επηρεάστηκε από τη θέαση ή μη των πηλίκων. Τα αποτελέσματα της μελέτης οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η πλειονότητα των νηπίων κατανοεί σε βάθος τη σημασία της ένα-προς-ένα αντιστοιχίας για το σχηματισμό ίσων μερισμάτων.

-Presentations A-

1.5

PP 5

Preschool children's understanding the one-to-one correspondence basis of distributive counting

Abstract

The study examines preschool children's understanding of the one-to-one correspondence basis of distributive counting. Twenty-eight children, mean age 5;05 years were tested in two tasks. The first task examined whether the children could discriminate between the violation and non-violation of the one-to-one correspondence, when the sharing was performed by a doll, and relate this to the fairness of sharing. The second task examined children's understanding of the one-to-one correspondence principle in non-exhaustive sharings when the shares were either visible or invisible. It was hypothesized that if children's judgements of the fairness of sharing lay on superficial cues, then their performance would be affected by the invisibility of the quotas. It was found that children could discriminate between correct and incorrect sharing. The children were confident that the violation of temporal correspondence resulted in unequal shares. Children's performance was not affected by the visibility of the shares in the second condition. The findings of the study suggest that young children have a good understanding of the principle of one-to-one correspondence in the context of distributive counting.

1. Εισαγωγή

Με τη λέξη «μοιράζω» τα νήπια έρχονται σε επαφή από πολύ νωρίς στη ζωή τους. Οι γονείς τους συχνά τα παροτρύνουν να μοιράζονται τα παιχνίδια τους με τα άλλα νήπια. Έτσι, η πρώτη έννοια που σχηματίζουν τα νήπια για τη λέξη «μοιράζω», είναι αυτή του «δίνω και στους άλλους». Γρήγορα, όμως, τα νήπια φαίνεται να κατακτούν και τη μαθηματική έννοια του όρου, όπως αυτή κατανοείται στα πλαίσια της διαίρεσης, δηλαδή, «χωρίζω μια ποσότητα σε τόσα ίσα μέρη, όσα είναι και οι αποδέκτες της». Ήδη από την ηλικία των 3 με 4 ετών, τα νήπια, προκειμένου να μοιράσουν δίκαια μεταξύ τους π.χ. ένα σκουλάκι καραμέλες, δίνουν κυκλικά από μια καραμέλα στον κάθε αποδέκτη (μία για τον Α, μία για τον Β, μία για τον Α, κ.ο.κ.), μέχρις ότου εξαντληθούν οι καραμέλες (Desforges & Desforges, 1980, σελ. 104· Nunes & Bryant, 1996, σελ 41). Αυτό το σχήμα δράσης είναι γνωστό ως *dealing* ή *distributive counting* (μοίρασμα).

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους Davis & Pepper (1992, σελ. 397) με τον όρο μοίρασμα εννοούμε «την κυκλική διανομή όμοιων ασυνεχών ποσοτήτων κατά την οποία διανομή δίνουμε στον κάθε αποδέκτη την ίδια ποσότητα, μέχρις ότου εξαντληθούν οι γύροι του μοιράσματος». Όπως τονίζουν οι ίδιοι μελετητές, το σχήμα δράσης του μοιράσματος αποτελεί μια σημαντική κατάκτηση του νηπίου, γιατί βασίζεται στο σχήμα τής *ένα-προς-ένα αντιστοιχίας*, το οποίο απαιτείται και για την κατανόηση του αριθμού. Η πιο απλή μορφή μοιράσματος είναι αυτή κατά την οποία δίνουμε σε όλους τους γύρους από ένα αντικείμενο σε κάθε αποδέκτη. Στις πιο σύνθετες μορφές μοιράσματος, όμως, μπορεί να δίνεται στους αποδέκτες ο ίδιος μεν αριθμός αντικειμένων ανά γύρο, αλλά ο αριθμός αυτός μπορεί να ποικίλει από γύρο σε γύρο (Davis & Pepper, 1992, σελ. 397).

Η ικανότητα αυτή των νηπίων να μοιράζουν μια ποσότητα έχει γίνει αντικείμενο μελέτης πολλών ερευνών. Οι Desforges & Desforges (1980) εξέτασαν την ικανότητα των παιδιών ηλικίας 3 ½ έως 6 ½ ετών να μοιράζουν δίκαια ασυνεχείς ποσότητες και τις μεθόδους που τα νήπια υιοθετούσαν, προκειμένου να σχηματίσουν ισομεγέθη πηλικά. Τα αποτελέσματα της μελέτης τους έδειξαν ότι η πλειονότητα των νηπίων, ιδιαίτερα αυτά που ανήκαν στη μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα, εκτέλεσε με επιτυχία τις μοιρασιές που τους δόθηκαν. Βρέθηκε ακόμα ότι η